

Posudek školitele

na diplomovou práci Blanky Kuklíkové

Vliv načasování hnízdění na reprodukční úspěšnost poláka chocholačky (*Aythya fuligula*)

Předložená diplomová práce Blanky Kuklíkové se v rozsahu 82 stran zabývá vlivem načasování hnízdění na reprodukční úspěšnost poláka chocholačky. Blanka Kuklíková mne kontaktovala na počátku 3. ročníku bakalářského studia, kdy projevila zájem o ornitologické téma bakalářské a následně i diplomové práce. Tehdy jsem jí navrhl několik témat, z nichž si diplomatka vybrala terénně nejnáročnější téma, a to překvapivě i přesto, že v té době neměla prakticky žádné terénní ornitologické zkušenosti. Již v průběhu 3. ročníku se Blanka Kuklíková zapracovala do terénní práce, přičemž projevila nejen značnou píli houževnatost, ale i jistý cit a lze říci in nadání při vyhledávání hnízd v místy i neobyčejně obtížném terénu. V této situaci je třeba vyzdvihnout, že v počátcích terénní práce se jí dostalo podpory ostatních členů pracovního týmu, zejména pak Šárky Neužilové.

Dnes obhajovaná diplomová práce je zaměřena, jak již bylo zmíněno v předchozím vystoupení z načasování hnízdění poláka chocholačky. Tento druh nebyl vybrán náhodně. Již řadu desetiletí je obecně známo, že načasování hnízdění jednotlivých ptáků je korelováno s celou řadou faktorů včetně kondice konkrétního jednotlivce, resp. páru, má výrazný vliv na výslednou reprodukční úspěšnost. Podstatně méně je známo, jak může načasování hnízdění ovlivnit sympatrický výskyt různých druhů. Tato problematika nabývá na zajímavosti zejména v podmínkách dynamicky se měnící distribuce a početnosti různých druhů ptáků. Zajímavým takovým příkladem je v tomto směru právě zájmový druh, polák chocholačka, tedy druh, který se u nás i v jiných částech střední Evropy rozšířil až v druhé polovině 2. polovině 20. století. Tento druh je však v našich podmínkách nejpozději hnízdícím druhem kachen. Otázkou tedy je, jaký má pozdní hnízdění na tento druh vliv. Není v daném případě pozdní hnízdění naopak výhodou? V takovém případě by asi neměl existovat sezónní pokles reprodukční úspěšnosti ani na vnitrodruhové úrovni. Tato úvaha mne tedy přivedla k zadání dnes obhajované práce.

Jak jsem již zmínil, Blanka Kuklíková postupem času získala zkušenosti umožňující sběr dat v terénu a naučila se i poměrně samostatně data zpracovávat a interpretovat. Uvedená samostatnost byla však spojena i s určitou tvrdohlavostí a zarputilostí, takže zdaleka mne všechny moje doporučení byla při finálním zpracování práce vzata v úvahu. Zhodnocení

případných nedostatků však ponechávám plně na oponentovi. Na tomto místě je ale třeba zmínit, že finální zpracování dat a jejich interpretace mohly proběhnout až po zpracování dat z hnízdní sezóny 2009, která byla rozsahem hnízdění v mnoha ohledech jedinečná. Údaje o průběhu hnízdění jednotlivých samic byly k dispozici až koncem července (snůšky), resp. koncem srpna (rodinky).

Z výsledků, které se podařilo získat: bych rád zmínil zejména následující:

- Mezezonální změny načasování hnízdění jsou statisticky průkazné a bude možno je vztáhnout k variabilitě meteorologických podmínek.
- Oproti původním předpokladům i u poláka chocholačky dochází k poklesu reprodukční úspěšnosti v průběhu hnízdění.
- Časněji hnačící ^{hnízdící} samice mají lepší kondici, což se projevuje na vyšší úspěšnosti snůšek i na přežívání mláďat v prvních 3 týdnech života. Přežívání mláďat ve vyšším stáří však souvisí patrně s jinými faktory, než je počáteční kondice hnízdící samice.

Závěrem mohu konstatovat, že Blanka Kuklíková zvládla poměrně náročnou terénní práci, seznámila se s dostupnou literaturou, statistickými metodami a finálně prokázala i značnou dávku samostatnosti při zpracování a interpretaci výsledků. Vyzdvihnout lze i schopnost diplomantky zapojit se do týmové práce. Její práci tedy mohu doporučit k obhajobě.

V Praze dne 22.9.2008

RNDr. Petr Musil, Dr.